

זכור ה' מה היה לנו

ביאור בדרך אפשר

1 וְזֶהוּ מַה שֶׁכְּתוּב<sup>37</sup> לָךְ ה' הַגְדוּלָה, לָךְ הוּא בְּגִימְטְרִיאַ  
 2 נו"ן<sup>38</sup>, (ל"מ"ד בגימטריא 30 וכ"ף בגימטריא 20) וְאַחַר-כֵּן בְּהַמְשַׁךְ  
 3 פסוק זה כְּתִיב כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאָרְץ, כָּל גַּם בְּגִימְטְרִיאַ  
 4 נו"ן<sup>38</sup>, כמו "לך" והטעם לך שהפסוק מזכיר פעמיים מילה שעולה  
 5 בגימטריא חמישים הוא פי לך הוא  
 6 כפי שהחמישים שערי בינה הם בסדר  
 7 של מלמטה למעלה, וכל הוא  
 8 כפי שהחמישים שערי בינה באים  
 9 בסדר של מלמעלה למטה ולכן  
 10 יש מקום למנות את שני העיניים.  
 11 וַיֵּשׁ לְקֶשֶׁר זֶה עִם פִּירוּשׁ  
 12 הָאָרִיז"ל (שְׂאֵתְמוֹל עָרַב  
 13 שְׂבֵת-קוֹדֶשׁ שְׂבֵת חֲזוֹן ה'  
 14 מנחם-אב – הִיָּה יוֹם הַהִילּוּלָא  
 15 שְׁלוֹ) בְּלִקוּטֵי תוֹרָה שְׁלוֹ,  
 16 עַל הַפְּסוּק<sup>39</sup> וַיִּתְעַבֵּר ה' בִּי  
 17 לְמַעַנְכֶם, שְׂקוֹדֶם שְׂחַטְאוֹ  
 18 יִשְׂרָאֵל הִיָּה מֹשֶׁה בְּתַכְלִית  
 19 הַשְּׂלִימוֹת, וְהִיָּה מְשִׁיג שְׁעַר  
 20 הַנּוּ"ן שֶׁל נו"ן שְׁעָרֵי בִינָה, וְכִשְׁחַטְאוֹ יִשְׂרָאֵל  
 21 וַתַּחֲסְרוּהוּ מְעַט מְאֻלְקִים<sup>40</sup>,  
 22 שְׂנַעְלֶם מִמֶּנּוּ הָא', הַשְּׁעַר  
 23 הַרְאִשׁוֹן הוּא הַשִּׁיג רַק מ"ט שְׁעִירִים  
 24 וּבִלְשׁוֹן הַגְּמָרָא: "חֲמִישִׁים שְׁעָרֵי בִינָה  
 25 נִבְרָאוּ בְּעוֹלָם וְכוּלָם נִינְתּוּ לְמֹשֶׁה חֹסֵר  
 26 אַחַת, שְׂנַמְרַת וַתַּחֲסְרוּהוּ מְעַט  
 27 מֵאֻלְקִים" וְלִאֲחֲרֵי-זֶה לְאַחַר  
 28 שְׂבַמְשַׁךְ כָּל יָמָיו לֹא זָכָה מֹשֶׁה רַבְּנוּ  
 29 לְשַׁעַר הַנּוּ"ן בְּיוֹם הַסְּתַלְקוּתוֹ -  
 30 הָרִי נִגְאָמַר וַיַּעַל מֹשֶׁה  
 31 מֵעַרְבוֹת מוֹאָב אֶל הַר נֹב -  
 32 וְאֵת הַמִּילָה "נֹב" יֵשׁ לְפָרֵשׁ נו"ן  
 33 בּו, שְׂנַכְנַס הַנּוּ"ן בְּשִׁמּוֹ  
 34 (מֹשֶׁה) וַנַּעֲשֶׂה מִ"מֹשֶׁה" לְלֵא נו"ן  
 35 נְשָׂמָה עִם נו"ן הַיִּינוּ שׁוֹכֵה לְכָל נו"ן  
 36 שְׁעָרֵי בִינָה. וְזֶהוּ גַּם מַה שֶׁכְּתִב  
 37 הָרַב הַמְּגִיד<sup>41</sup> דְּמֹשֶׁה רַבִּינוּ  
 38 עָלֵיו-הַשְּׁלוֹם הַשִּׁיג בְּחֵייו  
 39 מ"ט שְׁעָרֵי בִינָה, אֲבָל שְׁעַר  
 40 הַחֲמִשִּׁים לֹא אֶתְיָהִיב לֹא נִינְתּוּ  
 41 לְמֹשֶׁה, וּבְיוֹם הַסְּתַלְקוּתוֹ הַשִּׁיג שְׁעָרֵי חֲמִשִּׁים, שְׁזָהוּ גִילּוּי  
 42 גִילּוּי שְׂאֵינּוּ יָכוֹל לְהַתְּגַלּוֹת כִּי-אִם בְּצֵאת הַנְּשָׂמָה מִהַגּוֹף,  
 43

ביאור בדרך אפשר

44 כִּי מְדוּבָר בְּגִילּוּי נְעִלָה מֵאֵד שְׁבַע עוּד הַנְּשָׂמָה בְּגוֹף הִיא לֹא מְסוּגֶלֶת לְסִבּוֹל  
 45 וְלֹהֲכִיל אוֹתוֹ וְצָרִיף-עֵינָיו אֵיף יְתָאִים זֶה הָאֵמּוֹר כִּאֵן שְׂמֹשָׁה רַבְּנוּ  
 46 זָכָה לְשַׁעַר הַנּוּ"ן מִחֲמִישִׁים שְׁעָרֵי בִינָה רַק לְאַחַר צֵאת נַפְשׁוֹ מִהַגּוֹף עִם  
 47 הַמְּבוֹאֵר לְעֵיל מ' לְקוּטֵי תוֹרָה' לְהָאָרִיז"ל שְׁלַפְנֵי הַחֹטָא  
 48 הִיָּה אֲצִלוֹ אֲצֵל מֹשֶׁה רַבְּנוּ שְׁעַר  
 49 הַנּוּ"ן, שְׂהָרֵי הִיָּה אֲזֵ נְשָׂמָה  
 50 בְּגוֹף (וְעַל שֵׁאלָה זוֹ לֹא מוֹפִיעַ מַעֲנָה  
 51 בְּמֵאמֶר). וְזֶהוּ 'אֵל מְנָה' דְּהֵינּוּ  
 52 שְׂחַסֵּר אֲצִלוֹ שְׂלִימוֹת  
 53 הַעֲבוּדָה דְּמֵאָה שְׁעָרִים,  
 54 כְּאֵמּוֹר, הַבִּיטוּי "אֵל-מְנָה" מִשְׁמַעוֹ  
 55 שְׂהַמְנָה, הַמֵּאָה, חֹסֵר. וְכֹאשֵׁר בְּנֵי  
 56 יִשְׂרָאֵל נִמְצְאִים בְּגִלוּת הֵם מְשׁוּלִים  
 57 לְאִשָּׁה "אֵל-מְנָה" כִּי בְהִיוֹתָ בְּגִלוּת  
 58 חֲמִישִׁים שְׁעָרֵי הַבִּינָה לֹא נִמְצְאִים  
 59 אֲצֵלָם, וְאוֹלָם כִּשְׁם שְׁלִפִּי הַפִּירוּשִׁים  
 60 הַקּוּדְמִים, הַחֲסוּרוֹת הָאֵמּוֹרִים כִּאֵן  
 61 מִתְּפָרְשִׁים לְטוֹבָה וּלְמַעֲלִיוֹתָא (וְלֹכֵן  
 62 הֵם חֲלָק בְּלַתִּי נִפְרַד מִבְּקִשְׁתָּהּ הַגְּאוּלָּה  
 63 שְׂבַפְסוּק "זְכוֹר ה' מַה הִיָּה לְנוּ"), כִּךְ  
 64 גַּם לְעֵינָיו זֶה שְׂאֵמְנָם "אֵל-מְנָה" מִבְּטָא  
 65 חִסְרוֹן (שְׂאֵין לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל אֵת  
 66 הַמֵּאָה, כְּאֵמּוֹר) אֲלֵא שְׂעָם כָּל זֶה  
 67 אוֹמְרִים הִיָּתָה כְּאֵלְמְנָה<sup>42</sup>  
 68 (בְּכ"ף הַדְּמִיוֹן וְלֹא אֵלְמְנָה  
 69 מִמֶּשׁ), הַיִּינוּ כְּאֵלְמְנָה שְׂהֵלֶף  
 70 בְּעֵלָה לְמַדִּינַת הַיָּם שְׂכָרְגַע הִיא  
 71 אֵמְנָם דּוּמָה לְאֵלְמְנָה שְׂבַעֲלָה מֵת אֲבָל  
 72 לְאֵמִיתוֹ שֶׁל דְּבַר אֵינְנָה אֵלְמְנָה מִמֶּשׁ  
 73 אֵלֵא רַק דּוּמָה לְאֵלְמְנָה כִּי בַעֲלָה בְּחַיִּים  
 74 וְעֵתִיד לְחַזֵּר אֵלֶיהָ וְזֶה מִצַּבֵּם  
 75 שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת שְׂאֵמְנָם לְפִי  
 76 שְׂעָה הֵם בְּגִלוּת אֲבָל זֶהוּ מִצַּב זְמַנִּי  
 77 בְּלִבְדּוֹ וְהֵם עֲתִידִים לְחַזֵּר וְלֵהֲגַלּוֹ.  
 78 וְזֶהוּ בִּיאוֹר הַכְּתוּב זְכוֹר ה' מָה  
 79 הִיָּה לְנוּ, הַבִּיטָה וְרָאָה אֵת  
 80 חֲרַפְתֵּינוּ לְמַעֲלִיוֹתָא – לְפִי פִירוּשׁ  
 81 זֶה שְׂהַכּוּנָה חֲרַפְתָּ אֵלְמְנוּתֵיךָ, וְאֵין זֶה  
 82 וְאֵין זֶה שְׂרוּצִים חֹסֵר-שְׁלוֹם  
 83 לּוֹמַר בְּזֶה חֲסָרוֹן עַל בְּנֵי  
 84 יִשְׂרָאֵל, "אֵלְמְנָה" מְבוּבֵן שְׂלִילִי  
 85 חֹסֵר-שְׁלוֹם אֲלֵא שְׂעַל-יְדֵי-זֶה רוּצִים לְעוֹרֵר עֵינָיו נְעִלָה יוֹתֵר,  
 86 בְּקֶשֶׁר שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִם הַקּוּדְשֵׁי-בְרוּךְ-הוּא, כְּנִסְתֵי-יִשְׂרָאֵל עִם 'בַּעֲלָה'

(37 דברי הימים-א כט, יא. 38) ראה זהר ח"ג רנה, א. תקו"ז בהקדמה (ב, ב). ועוד. 39) ואתחנן ג, כו. 40) תהלים ח, ו. 41) לקו"ת יב, א ואילך. 42) איכה א, א.